

PRED PREMIERO

Alegorija dobe odtujenosti

Danes premierno v **SLG** Celje: Ikigai, avtorski projekt Varje Hrvatin, pri katerem mobilni telefoni gledalcev niso motnja, temveč pomemben del uprizoritve predstave

Matic Majcen

Predstava Ikigai, ki jo bodo danes premierno izvedli na Malem odru Gledališča Celje, v marsičem izstopa v letošnji ponudbi ustanove. Gre namreč za uprizoritev, ki med drugim spregovori tudi s pomočjo tehnologije. "Predstava se odvija tudi na internetu," je na tiskovni konferenci povedal upravnik celjskega gledališča **Miha Golob**. "Gledalci v njej sodelujejo s svojimi telefoni, preko aplikacije odgovarjajo na vprašanja, izpolnjujejo neke vrste anketo." To nasploh v delo gledališča prinaša določeno novost. "Včasih sta v kabini sedela lučkar in tonski tehnik, danes pa tam že moramo imeti nekoga, ki se ukvarja z videom in z aplikacijo."

Predstava, sestavljena iz vprašanj

Kot Ikigai opisujejo v uradni najavi, gre za "resničnostno igro fikcije, ki preigrava vprašanja človeškega pomena in vrednosti" ter "preizkuša meje med pristinim in nepristinim, fake in real, med korektnim in spornim, vidnim in nevidnim ter med materialno resničnostjo in virtualnim življenjem". O vsebini predstave so bili ustvarjalci na predstavitvi skopi, izvemo pa, da v njej igrata **Maša Grošelj** in **Aljoša Koltak** ter da prikazuje "dva posameznika, ki poskušata narediti vse, da bi se izvlekla iz določene situacije".

Avtorica koncepta in scenarija uprizoritve **Varja Hrvatin** namesto samega sinopsisa poudarja nek drug vidik, ki je pri tej predstavi izredno zanimiv. Celotni tekst je namreč sestavljen izključno iz vprašanj, v uprizoritvi ni izgovorjena niti ena trditev. "Zato je vloga tudi tako zahtevna za oba igralca," pove Hrvatin, ki doda, da je specifična tudi estetika. "Estetika prepleta svet interneta, kričečih barv, vzorcev in podob, ki na neki

način zakrivajo vse tisto, kar se skriva v ozadju. Gre za alegorijo sodobnega časa, pa čeprav lahko obenem dobiš tudi občutek, da si v prihodnosti."

Ta jezik je že prisoten okoli nas

Varja Hrvatin je pred premiero razložila, da je bil osrednji motiv za predstavo vprašanje, kako tehnologija okoli nas vse bolj spreminja našo človečnost. "Predstava se ukvarja s tem, kako posamezniki bivamo v času, v katerem smo preobloženi z informacijami, podobami in sploh vse drvi mimo nas. Veliko stvari se dogaja, vse je na dosegu roke, večino stvari najdemo in kupimo na internetu. Tudi naši odnosi so na internetu, hkrati pa izgubljam to, da bi se razumeli med sabo in da bi se slišali."

Prav zato je format predstave tako izrazito ironičen. "Tako na formalni kot na vsebinski ravni predstava privzema format reality in game šovov, ki sledijo užitku gledalca, hkrati pa se poslužujejo orodij poniževanja in manipulacije. Najbolj popularni so prav tisti, kjer se udeleženci spuščajo v situacije, ki so zelo degradirajoče in jih dehumanizirajo. Ta format smo želeli prenesti v gledališko formo."

Čeprav gre za avtorski projekt, pri katerem je prvopodpisana Varja Hrvatin, pa avtorica poudarja, da je v resnici šlo za kolektivno delo, pri katerem so vsi vpleteni pisali tekst in sestavili predstavo. Poleg igralcev so tu še scenografka in oblikovalka videa **Anja Romih**, kostumografka **Lea Culetto**, avtor glasbe **Jure Anžiček**, avtor aplikacije **Jurij Smrke** in koreograf **Sebastijan Geč**. Lektorica **Živa Čebulj** je dodala, da je bilo delo prav zaradi tega zelo specifično. "V lektorskem smislu je ta projekt prinesel nenavadne stvari, ker se je tekst pisal sproti. Odločitve so bile spre-

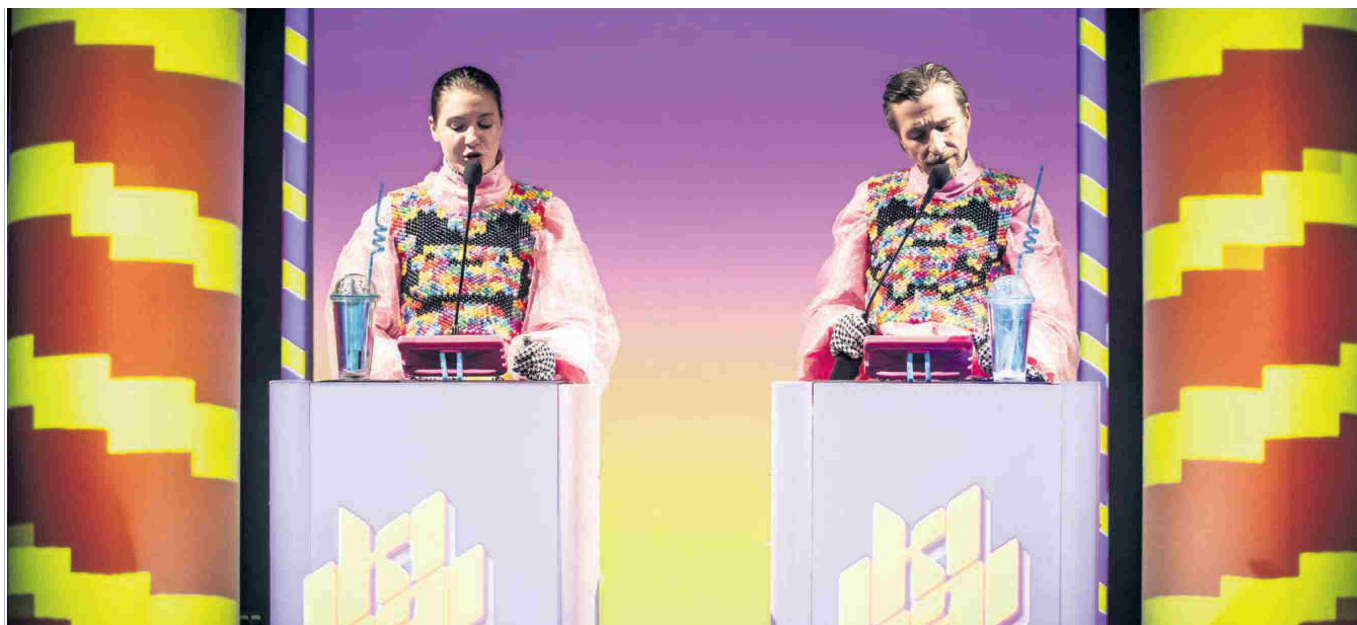
jete hkrati s tem, kaj bo sploh povedano. Proces je bil zato zelo organski. Pri tem se je pojavilo vprašanje, ali je to, kar slišimo v predstavi, morda jezik prihodnosti. Mislim, da ne gre za jezik prihodnosti. Veliko takšne ekstravagantnosti na tiktoku vidimo že danes. To je nekaj, kar je že prisotno okoli nas. Tudi na jezikovnem nivoju ne gre za špekulacijo o tem, kaj bo, ampak za to, kako že govorimo danes."

Priložnost za medgeneracijski dialog

Vseeno pa Varja Hrvatin poudarja, da gledalcem pri predstavi ne bo treba sodelovati, če tega ne bodo želeli. "Nihče ne bo ničesar izgubil, če ne bo sodeloval. Če pa bo, bo imel vpliv na to, kaj se zgodi na odru. S tem smo želeli pokazati še en vidik resničnostnih šovov, kjer je ljudstvo vključeno v razplet in kjer se glasuje, kdo bo ostal, kdo bo šel ven in kdo je bolj popularen."

Tudi zato predstava ni namenjena zgolj mladim, temveč pomembne vidike današnjega sveta posreduje tudi ostalim starostnim skupinam. "Mislim, da je to predstava za vse. Mlajši jo bodo bolj gledali skozi to tehnološko izkušnjo, starejši pa skozi tematiko odtujenosti in distance. Mislim, da se s tem lahko odpravi neka medgeneracijska diskrepanca, kako gledamo na svet in kako ga živimo. To se mi zdi zelo pomembno in mislim, da se bo to odrazilo tudi v dialogu po predstavi," je zaključila avtorica predstave.

Najbolj popularni so prav tisti šovi, v katerih se udeleženci spuščajo v situacije, ki so zelo degradirajoče in jih dehumanizirajo

Maša Grošelj in Aljoša Koltak med izvedbo
avtorskega projekta Ikigai avtorice Varje
Hrvatini v produkciji **SLG** Celje
Foto: Uroš Hočevar/Kolektiff